

Staats- und
Universitätsbibliothek
Bremen

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

Digitale Sammlungen

RELATIO II. De mense Januario. Anni 1626.

1626

RELATIO II.

De mense Januario. Anni 1626.

Lepoldus Roma in Nosocomio S. Trinitatis, ijs, qui devotionis causa eo venerant, ministrum se prebuit, eosdemq; 200. aureis nummis beavit. Postridie Papa portam anni Jubilei clausit. Circa idem serè tempus Carolus de Columba ex Belgio venit Mediolanum: ubi wolfgangus comes Mansfeldicus tum commorabatur. verum hunc Casar & Saxo elector revocarunt: quibus ille paruit, commendatis suis cohortibus duobus legatis.

Comes Serbelone cum aliquot millenis, ne hitum à Sabaudis impeditus, Moseramum venit deseramq; à Rebellibus arcem cum territorio recepit: praesidiarijsq; ibi impositis ad castra Romagnana reversus est.

Genuenses in colligenda ad ver 20000. militum exercitum omnes cogitationes fixerunt. Idemq; spectat Gallus, Sabaudus & Veneta Respubl. Quod ut eo felicitus succedat, episse dicitur Rex Galliarum cum mercatoribus, ut duos auri milliones in potestate habeat, persolventos ab ipsis in Italia. Idemq; bis centena millia coronatorum denuò Evangelicis Helvetijs, ad actutum conducendam viam, misisse: Sabaudis autem Filij aliq; magnatis perhibentur Sanctij, Princepsq; Tomas Ceva instr. Etum exercitum habere.

In Tuscia Arno fluvius, crebris pluvijs hoc tempore augetus, ita crevit, ut non solum multa navigia cum mercibus & hominibus submergeret, sed castrum quoq; urbi S. Nicolai vicinum, ingenti biatu absorpserit.

In Austria Debanus Ecclesia Cathedralis Basaviensis, & Baro de Santbalier Viennam venerunt gratulatum Casari, de
Filio

*Fili electo Regellngaria. Huic nōvō paratur aula: cujus mo-
rum praefectus futurus est Baro à Wolckenstein, ordinis Teuto-
nici eques.*

*Sempronij in Ungaria, tempore coronationis Regis novi
Ferdinadi Ernesti, magna extiterat & pene funesta adversaria
inter Agramensem Episcopum & ordines Evangelicos. Cum
enim ille assidue inonasset, solam Romanam Catholicam esse fe-
rendam & tuendam: maleq; propterea ab Evangelicis exceptus
fuit: non desuerunt, qui frigida affusa hoc Evangelicorum
factum tragice exasperarent, non dubitantes affirmare, id lon-
gè Pragensi de fenestris praecipitatione atrocius & saevius esse.
Est tamen hac lris composita. Num autem Betlehem Gabor
acquiesciturus sit in illa electione, cum eidem protestando contra-
dixerit: dies sequentes testabuntur. Habet ipse certe exerci-
tum suum dispositum: imperasseq; scribitur Tartaris, qui in wa-
lachia (qua olim Mysia & Dacia) sunt, ita se comparent, ut jus-
si presto sint. Interim ad Nuptiale festum quorūque in ludis e-
questribus excellunt, quiq; in Sphaerulis, incitato equi cursu, acie
praepitatae hasta, sine offensione, excipiendis artifices sunt, in-
vitavit.*

*In Bohemia Caesar mandata promulgavit, de Evangelicis
similiter ex illo regno, ut ex utraq; Austria, profligandis.*

*In Branfoicensi Ducatu miles wallensteinus ex Blancken-
gensis praefectura evocatus abiit, relicto presidij. Sunt qui
conferant, wallensteinium & Tillaum suas vires conjuncturos,
irruptionem quandam, qua multum momenti habitura sit.*

*Branfoigia circa 6. Januarij adhuc una fuerunt Impera-
toris Regum & Principum Legati. Sed multos exigua spes fovet.
turum, ut illic aliquid concludatur, quod fructuosum sit Reip.
am cum nomine Caesaris propositum esset: debere Regem Da-
nia dimittere suum exercitum, prioremq; esse, qui ab armis abi-
it; atq; tum Fridlandicae Tillausq; copias ex circuli inferioris*

Saxonie agro abductum iri: difficuisse hoc Regia Majestati
Danicæ, quidem autumant.

Ad wallensteinii & Tillaei legiones accessio facta est eorum
militum, quos uterq; iam in Hassiam & Bisfeldiam hibernatum
ablegaverat. Goslariam autem totus exercitus venire iussus est.
Unde divinatum fuit, eos contra Regem Danicæ aliquid moliri:
ut, quia ejus copia longiore intervallo inter se absunt, cum irru-
ptione facta adoriantur, fundantq; ante quam Rex suos collige-
re queat. Quod tamen alij interpretantur ideo factum, ut vi
facta, viam sibi ad comitatum accipiendum patefaciant. In
Archiepiscopatu Magdaburgensi precipua loca sunt custodiis
cincta & munita. In Anbaltino Principatu Fridlandensis
Dessaviam cum ponte, in suam potestatem redexit. Idem,
dissipasse existimatur militem ad oppidum Juterbocium iner-
mem desidentem. Saxo elector in armorum & communis
periculi oblivionem incidisse creditur à multis. Insignia ta-
men sua omnibus suis arcibus, urbibus, pagis & oppidis, per qua
profectiones sunt copieq; ducuntur, salvi conductus loco, quasi
lupus numerum curet, affigi curavit. Contra imperialis Mag-
daburgæ magna contentione nova quadam propugnacula ex-
struit. Ibidem a Jan. ingens tempestas, ventorumq; tumul-
tus, propemodum inauditi, alteram nuper exadificatam tem-
pli ad S. Catharinam turrim, injecto magna trepidatione ho-
minibus, die extremi adventum expectantibus, dejecit. Cujus
lapsu & ruina ipsum edificium templi miserè conqussatam est.

In agro Brunsvicensi Christianus Episcopus Halberste-
densis, Tillaos nihil tale opinantes, oppressit, multosq; praeclaros
belli Duces animam cum sanguine exomere coëgit. Hac cla-
des Tillam pessime habet, mirificèq; angit & extruciat, ita, ut
sibi vitam acerbam putet, nisi vindicet. Miles Tilleus censuit,
Christiano Duci praescindendas esse pennas: eripienda ei castra
Hornburgum, Steinbrucium & alia, ita fore, ut quasi constri-
ctus

*Etus se nusquam possit commovere. Interim passim miseri ple-
duntur Achivi, qui, ut praecinitur, ita succinere coguntur: si-
miles pueris, quibus necessitas imposita est faciendi & patiendi,
quicquid Orbilius imperat: & ne contra quidem mutire.*

*In Hollandia Haga Comitum foedus Unionis firmatum &
appensis sigillis corroboratum dicitur: colligiq; ibi magnus &
firmus exercitus.*

*Irruptionem in suum agrum, pagorumq; occupationem,
indignissime Lübecenses ferunt cives & nauta. Itaq; excursio-
nibus aliquot factis, plurimum Mansfeldicis cohortibus damni
intulerunt. Sunt autem vicina loca infesta omnia: ut ne Lü-
neburga quidem in tuto sit: praesertim, cum Serenissimi Regis
Daniae turma ibi passim diurnent: & Belli praefectus Fuchsius
Ulsam teneat, futurumq; sit, ut firmioribus ad ripam Albis me-
ridionalem locis praesidia imponantur. Rex autem ipse est adhuc*

*Rodenburgi: cui adsuit in castris filius Christianus. Pro
Mansfeldio quotidie plures cohortes condu-
cuntur.*

F I N I S.

